HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.079 Ngày ban hành: 02 Lần ban hành: 29/12/2017 Trang: **1/5**

XÁC ĐỊNH HÀM LƯỢNG CANXI (Ca) TRONG THỨC ĂN CHĂN NUÔI BẰNG PHƯƠNG PHÁP PHÁ KHÔ KẾT HỢP VỚI CHUẨN EDTA

Nhân viên biên soạn	Nhân viên xem xét	Nhân viên phê duyệt
Trần Minh Thứ	Trần Thái Vũ	Trần Thái Vũ

THEO DÕI SỬA ĐỔI TÀI LIỆU

STT	Vị trí	Nội dung sửa đối	Ngày sửa đổi
1		Thay đổi format SOP	29/12/2107

CÔNG TY TNHH MTV KHOA HỌC CÔNG NGHỆ HOÀN VŨ

HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.079 Ngày ban hành: 02 Lần ban hành: 29/12/2017 Trang: **2**/5

I. Phạm vi áp dụng.

Tiêu chuẩn này qui định phương pháp xác định kim loại Ca trong thức ăn chăn nuôi bằng kỹ thuật phá mẫu khô kết hợp với chuẩn độ EDTA.

STT	Kim loai	LOD, %	LOQ, %
1	Ca	0.5	1.5

II. Tài liệu tham khảo.

Tiêu chuẩn này được xây dựng dựa theo: Ref. AOAC 968.08, AOAC 999.11, TCVN 6198

III. Nguyên tắc.

Phương pháp dựa trên sự tạo thành phức complexon của ion canxi với trilon B trong môi trường kiềm pH > 12. Điểm kết thúc của quá trình chuẩn độ dựa trên sự đổi màu của chỉ thị Flourexon, đến khi quan sát thấy hết ánh huỳnh quang trên nền đen.

VI. Thông tin an toàn phòng thí nghiệm.

- Các phương pháp an toàn phòng thí nghiệm cần phải được thực hiện nghiêm ngặt như sử dụng áo blouse, tủ hút, găng tay, khẩu trang, kính bảo hộ lao động khi cần thiết.
- Các hoá chất thải phải được thu gom vào các bình chứa riêng biệt, cụ thể và có dán nhân biết.

B. PHÂN TÍCH

I. Thiết bị và dụng cụ phân tích.

- Erlen 100 mL, 250 mL
- Beaker 100 mL, 500 mL
- Bình đinh mức 50 mL
- ống ly tâm 15 mL, 50 mL
- Bếp điên, 200°C
- Giấy lọc Whatman no.41
- Cân phần tích chính xác đến 0.01 g.
- Buret 25 mL, vạch chia nhỏ nhất 0.05.

II. Hoá chất và chất chuẩn.

1. Hoá chất.

- Nước cất khử ion
- Ammonium chloride NH₄Cl: tinh khiết phân tích
- Dung dịch Amoniac 25%: tinh khiết phân tích
- Eriomchrom T den: tinh khiết phân tích
- Muối dinatri EDTA sấy khô ở 80°C trong 2 giờ: tinh khiết phân tích
- CaCO₃ sấy ở 150°C trong 2 giờ: tinh khiết phân tích
- Acid HCl: tinh khiết phân tích
- Methyl đỏ: tinh khiết phân tích
- Ethanol: tinh khiết phân tích

CÔNG TY TNHH MTV KHOA HỌC CÔNG NGHỆ HOÀN VŨ

HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.079 Ngày ban hành: 02 Lần ban hành: 29/12/2017

Trang: **3/5**

• Kali hydroxyde: tinh khiết phân tích

• Kalichlorua: tinh khiết phân tích

• Kali cyanua: tinh khiết phân tích

2. Dung dịch hóa chất

- *Dung dịch đệm pH=10.6*: hòa tan 54 g NH₄Cl trong 350mL dung dịch amoniac 25% và 650mL nước cất. Khuấy cho tan hết muối và lắc đều dung dịch.
- *Dung dịch chuẩn EDTA 10mmol/L*: Muối dinatri EDTA sấy khô ở 80°C khoảng 2 giờ. Hòa tan 3.725g muối khô trong nước và pha thành 1000mL trong bình định mức.
- Dung dịch chuẩn Canxi 25 mmol/L: cân 2.5000g CaCO₃ (đã sấy ở 150°C trong 2 giờ, để nguội đến nhiệt độ trong phòng hút ẩm) vào bình nón 500mL. Thêm từng giọt acid clohidric 4 mol/L đến tan hoàn toàn. Tránh thêm dư acid. Thêm 200mL nước và đun sôi vài phút để đuổi khí CO₂. làm nguội đến nhiệt độ phòng và thêm vài giọt dung dịch methyl đỏ. Thêm dung dịch amoniac 3 mol/L cho đến khi dung dịch chuyển sang màu da cam. Chuyển vào bình định mức 1000mL và định mức bằng nước.
- Eriomchrom T: 0.1% trong rượu etylic
- Dung dịch KOH 20%: hòa tan 200 g KOH trong 1000 mL nước cất.
- Chỉ thị Flourexon: 10 g KCl và 0.1 g chỉ thị Flourexon nghiền thật kĩ trong cối sứ.

3. Chất chuẩn.

- Trước khi chuẩn độ mẫu, cần kiểm tra lại nồng độ dung dịch chuẩn độ EDTA, tiến hành như sau:
  - **o** Rút khoảng 2 mL dung dịch chuẩn *Canxi 25mmol/L*, vào erlen 250mL, thêm nước cất đến 100mL và 5mL dung dịch KOH 20%, thêm khoảng 30mg chỉ thị Flourexon. Sau mỗi lần cho thuốc thử nhớ lắc kĩ. Tiến hành chuẩn độ bằng EDTA, đến hết ánh huỳnh quang.
  - Nồng độ của EDTA được tinh theo công thức:

$$C = \frac{C_1 * V_1}{V}$$

Trong đó:

- C: nồng đô EDTA, mmol/L
- C1: nồng độ canxi, mmol/L
- V1: thể tích dung dịch chuẩn Canxi lấy chuẩn độ, mL
- V: thể tích dung dịch EDTA chuẩn đô, mL

III. Kiểm soát QA/QC.

- Trong mỗi đợt phân tích, nhân viên phân tích thực hiện các mẫu sau để kiểm soát chất lượng phân tích.
  - O Mẫu Blank hóa chất: thực hiện song song với mẫu phần tích
  - O Mẫu Blank matrix: Mẫu blank phù hợp với nền mẫu phân tích.
  - O Mẫu QC phòng thí nghiệm do trưởng nhóm quyết định.

VI. xử lý mẫu.

- 1. Chuẩn bị mẫu.
  - Đồng nhất và bảo quản mẫu theo hướng dẫn thí nghiệm "HD.KT.022" mục 4.3

CÔNG TY TNHH MTV KHOA HỌC CÔNG NGHỆ HOÀN VŨ

HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.079 Ngày ban hành: 02 Lần ban hành: 29/12/2017

Trang: **4/5**

2. Phương pháp tiến hành.

Cân khoảng 5-10 g mẫu đã được đồng nhất (bằng máy xay mẫu) cho vào chén nung, đun khô trên bếp ở 100°C. Sau đó, tăng nhiệt độ từ từ đến khi than hóa hoàn toàn (mẫu không còn bốc khối). Đặt chén nung vào lò nung, cài đặt nhiệt độ đầu là 200°C, sau đó tăng nhiệt độ lên 450°C (50°C/h), nung trong 8 giờ hoặc để qua đêm. Lấy chén ra để nguội, thêm vào 1-3 mL nứơc, đun khô trên bếp. Đặt chén nung trở lại lò nung (nhiệt độ đầu là 200°C), tăng nhiệt độ lên 525°C (50-100°C/h), nung trong 1-2 giờ. Lặp lại đến khi tro hóa hoàn toàn (mẫu có màu trắng hoặc có màu nâu nhạt). Lấy chén ra, để nguội. Hòa tan lại phần cặn với 10 mL HNO₃ 2%, đun nhẹ trong 30 phút. Lấy chén ra, để nguội. Lọc mẫu qua giấy lọc đã được làm ướt bằng HNO₃ 2% vào bình định mức 25 ml, tráng nhiều lần chén nung và giấy lọc bằng HNO₃ 2%.

Rút khoảng 1-2 mL mẫu sau xử lý vào erlen 250mL, thêm nước cất đến 100mL, thêm 5-10mL dung dịch KOH 20% (sao cho pH >12), thêm 5mL KCN. Sau cùng cho thêm khoảng 30mg chỉ thị Flourexon, lắc kĩ. Tiến hành chuẩn độ bằng EDTA, đến hết ánh huỳnh quang.

C. TÍNH TOÁN KẾT QUẢ.

Kết quả được tính theo công thức sau:

$$C = \frac{C_1 * V_1 * 40 * V_{dm}}{V * m * 10000}$$

Trong đó:

- **o** C: nồng độ canxi trong mẫu, %
- **o** C_1 : nồng độ EDTA, mmol/L
- **o** V_1 : thể tích dung dịch chuẩn EDTA chuẩn đô xác định Canxi, mL
- **o** V: thể tích mẫu chuẩn độ, mL
- **o** Vdm: thể tích đinh mức, mL
- **o** m: khối lương mẫu ban đầu, g
- **o** 40 : nguyên tử khối của nguyên tố Canxi, g/mol

D. KIỂM SOÁT DỮ LIỆU QA/QC

- Mẫu lặp lại được thực hiện ít nhất 1 lần cho một lô mẫu (≤20 mẫu). Độ lệch tương đối giữa hai mẫu lặp lại không quá ±10 %.
- Mẫu QC phòng thí nghiệm: nồng độ nằm trong giới hạn biểu đồ kiểm soát (control chart)

E. BÁO CÁO KẾT QUẢ.

CÔNG TY TNHH MTV KHOA HỌC CÔNG NGHỆ HOÀN VỮ

HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.079 Ngày ban hành: 02 Lần ban hành: 29/12/2017 Trang: 5/5

 Kết quả báo cáo phân tích được ghi nhận lại trong Biểu mẫu BM.15.04b và BM.15.06